

Investigating the Role of Pragmatism and Neopragmatism Philosophy on Nurses' Clinical Performance (a narrative review study)

Abstract

Introduction: Based on evidence and study results, nurses have less motivation and ability to deal logically with clinical problems due to deviation from learning occupational rules and standards, which is exactly the opposite of the philosophy of pragmatism. The purpose of this article is to review the role of pragmatism and neo-pragmatism philosophy on nurses' clinical performance.

Methods: This study is a non-systematic/narrative review, which was conducted using the keywords Philosophy, Young Nurses, Neo-Pragmatism, Pragmatism, Clinical Practice based on Mesh and separately and in combination with internet searches in the ISI, PubMed, Scopus, and Google Scholar databases. A total of 53 articles were extracted and by matching the titles found in terms of thematic relevance with the article title and entry criteria, the present article was finally written with 8 articles.

Finding: A review of the selected articles showed that the most important challenge from the perspective of the pragmatic school was the lack of sufficient motivation during education, low attendance at in-service training courses and classes, lack of strong communication with experts, lack of use of critical thinking in patient care, and lack of attachment to the profession from the nursing perspective.

Conclusion: Based on the results of most studies, teaching, learning, and using the concepts of pragmatism and neo-pragmatism, which advocate tolerance, respect for others' opinions, and cooperation between individuals, is suggested as a suitable solution to prevent such problems. Therefore, it is requested that the concepts of this school be taught to nurses in universities and in-service training.

Keywords: Philosophy, Neo-pragmatism, Pragmatism, Clinical Practice, Pragmatism

Yazdan Ahmadi¹

Reza Momen²

Mahboobeh Zomorodi³

Saeideh Hoseinpoor⁴

Marzieh Khalaji⁵

Fatemeh Kalroozi^{6*}

Affiliations

1-Emergency Department, School of Nursing, Aja University of Medical Sciences, Tehran, Iran

2-Critical Care Department, School of Nursing, Aja University of Medical Sciences, Tehran, Iran

3- Ph.D. Nursing Program Department, School of Nursing, Aja University of Medical Sciences, Tehran, Iran

4- Ph.D. Nursing Program Department, School of Nursing, Aja University of Medical Sciences, Tehran, Iran

5- Psychiatric Nursing Department, School of Nursing, Aja University of Medical Sciences, Tehran, Iran

6. Pediatric Department, School of Nursing, Aja University of Medical Sciences, Tehran, Iran. Corresponding author.

Email: fkalroozi@yahoo.com

نقش فلسفه پراگماتیسم و نئوپراگماتیسم بر عملکرد بالینی پرستاران (یک مطالعه مرور روایتی)

چکیده

یزدان احمدی^۱
رضا مومن^۲
محبوبه زمردی^۳
سعیده حسین پور^۴
مرضیه خلجی^۵
فاطمه کلروزی^{۶*}

مقدمه: بر اساس شواهد و نتایج مطالعات، پرستاران به واسطه انحراف از یادگیری قوانین و استانداردهای شغلی، انگیزه و توانایی کمتری در برخورد منطقی با مشکلات بالینی پیش آمده را دارند که این مورد دقیقاً نقطه مقابل فلسفه پراگماتیسم می باشد. هدف این مقاله، مروری بر نقش فلسفه پراگماتیسم و نئوپراگماتیسم در عملکرد بالینی پرستاران می باشد.

روش کار: این مطالعه از نوع مروری روایتی غیر نظام مند می باشد که برای انجام آن با استفاده از کلیدواژه های

(Young Nurses, Neo-Pragmatism, Pragmatism, Philosophy Clinical Practice)

براساس Mesh و به صورت جداگانه و ترکیبی با جستجوی اینترنتی در بانک های اطلاعاتی Scopus، PubMed و موتور جستجوی Google Scholar انجام شد و در مجموع ۵۳ مقاله استخراج و با تطبیق عناوین یافت شده از نظر ارتباط موضوعی با عنوان مقاله و معیارهای ورود، در نهایت مقاله حاضر با ۸ مقاله نگارش گردید.

یافته ها: مرور بر مقالات منتخب نشان داد که مهمترین چالش از نگاه مکتب پراگماتیک، عدم وجود انگیزه کافی درحین تحصیل، حضور کم رنگ در دوره ها و کلاس های آموزشی حین خدمت، عدم ارتباط قوی با افراد صاحب نظر، عدم استفاده از تفکر انتقادی در مراقبت از بیماران و عدم دلبستگی به حرفه از نگاه پرستاری بوده است.

نتیجه گیری: بر اساس نتایج اکثر مطالعات، آموزش، یادگیری و استفاده از مفاهیم فلسفه پراگماتیسم و نئوپراگماتیسم که طرفدار مدارا، احترام به نظرات دیگران و همکاری متقابل بین افراد می باشد، به عنوان یک راهکار مناسب برای پیشگیری از این گونه مشکلات پیشنهاد می شود. لذا تقاضا می گردد مفاهیم این مکتب در دانشگاه ها و آموزش های ضمن خدمت به پرستاران آموزش داده شود.

کلمات کلیدی: فلسفه، نئوپراگماتیسم، عمل گرایی، عملکرد بالینی، پراگماتیسم

وابستگی سازمانی نویسندگان

۱- گروه پرستاری اورژانس، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی آجا، تهران، ایران

۲- گروه مراقبت های ویژه، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی آجا، تهران، ایران

۳- گروه دکتری پرستاری، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی آجا، تهران، ایران

۴- گروه دکتری پرستاری، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی آجا، تهران، ایران

۵- گروه روانپرستاری پرستاری، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی آجا، تهران، ایران

۶- گروه کودکان، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی آجا، تهران، ایران. نویسنده مسئول. پست الکترونیک: fkalroozi@yahoo.com

مقدمه

در محیط‌های درمانی، خدمات مختلفی به مددجویان ارائه می‌شود که در این میان مراقبت‌های پرستاری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. پرستاران رفتارهای مراقبتی را از همان روز اول دانشجویی در کلاسهای درس، سمینارها، کارگاه‌ها و بخش‌های بالینی یاد می‌گیرند (۱). یکی از مسئولیت‌های مهم مدیران پرستاری بهینه‌سازی نیروهای خود با فعالیت‌هایی جهت افزایش دانش، آگاهی و مهارت در پرستاران است (۲). امروزه یکی از مشکلات مهم که در نهایت منجر به ثبت شکایتهای متعدد نیز می‌شود، ارتباط نادرست و عملکرد نامناسب پرستاران در مواجهه با بیماران می‌باشد (۳). کادر درمان به خصوص پرستاران بالینی نسبت به طرح شکایت و درگیری فیزیکی با همراهان بیماران بسیار آسیب پذیر هستند. کمبود کادر پرستاری، تحمیل وظایف غیر تخصصی به واسطه کمبود دیگر کارمندان، ساعت کاری اجباری، اشتباهات دارویی و فرایندهای کاری طولانی در محل کار در ایجاد یک محیط کاری پرتنش برای پرستاران تاثیر گذار بوده و موجب اختلال در عملکرد آنها در مواجهه با بیماران شده است (۴). پرستاران هم مثل بقیه کارکنان سیستم بهداشتی درمانی، از طرح شکایت در مراجع قانونی و عواقب آن می‌ترسند. آنها میدانند که شکایت بیماران از آنها پر هزینه، استرس آور، نگران کننده و ناعادلانه است (۵). براساس بررسی‌های صورت گرفته، یکی از علل بروز این مشکلات، عدم آموزش این مباحث برای دانشجویان مقطع کارشناسی و عدم آگاهی آنها از مفاهیم فلسفی در حوزه پرستاری می‌باشد (۶). همچنین لازم به ذکر می‌باشد بر اساس تجربیات و مشاهدات عینی، برای فارغ التحصیلان نیز، کارگاه‌ها و دوره‌های کوتاه مدت آموزشی برگزار نمی‌شود (۷). که به همین انگیزه سعی می‌شود اطلاعاتی در این زمینه بیان شود تا همکاران محترم از این مکتب شناخت و آگاهی کسب نمایند. بطور کلی ریشه پراگماتیسم به یونان باستان بر می‌گردد. پراگما (pragma) به معنی عمل و پراگماتیسم به معنی عمل‌گرایی است (۸). پراگماتیسم و یا عمل‌گرایی یک جنبش فلسفی است که معتقد است: «اگر نظر وعقیده ای برای انسان کارآمد و مصلحت باشد، در واقع حقیقت است» (۹). پراگماتیسم معتقد است که حقیقت به انسان بستگی دارد و هر چیزی که فایده، سودمندی و نتیجه ای برای انسان داشته باشد؛ همان حقیقت است. چیزی که «سودمند» نباشد نمی‌تواند «حقیقت» باشد. پراگماتیست‌ها می‌گویند باید به جای ایده آل و احساسات، بر واقعیت‌ها تمرکز کرد (۱۰). در حالیکه کسانی که به پراگماتیسم اعتقادی ندارند می‌گویند حقیقت چیزی است که وجود دارد، چه انسان آن را بشناسد و چه نه! چه به آن اعتقاد داشته باشد و چه نه! آنها می‌گویند در واقع حقیقت از انسان جداست (۱۱). پراگماتیسم را می‌توان در افکار فیلسوفان یونانی چون سقراط و متفکران جدید مثل «کانت»، «هگل» و «استوارت میل» پیدا نمود همچنین می‌توان از مهمترین عمل‌گرایان کلاسیک، همانند چارلز ساندرز پیرس، ویلیام جیمز و جان دیوئی نام برد. ویلیام

جیمز، نظریه پراگماتیسم را پایه‌گذاری کرد. (۱۲). در ادامه، فیلسوفان و متفکرانی همچون ویلارد اورمان کواهن، ریچارد رورتی، هیلاری پاتنم و رابرت برنوم. بنیانگذاران عمل‌گرایی، با جهانی روبرو شدند که در آن تقابل‌های بسیاری ظهور یافته بود: تقابل علم و مذهب، پوزیتیویسم و رمانتیسم، ادراک شهودی در برابر تجربه حسی و سلاطین مختلف. بنابراین، جنبش عمل‌گرایی، نقش یک میانجی را ایفا می‌کرد (۱۳). پراگماتیسم، انقلابی بود علیه سنت بی‌رونق فلسفی در مدارس آمریکایی و سنت راکد ما بعدالطبیعی (ارسطو اولین کسی است که این علم را به عنوان یک علم مستقل کشف کرد و در میان علوم دیگر به آن جای مخصوص داد، ولی او هیچ نامی روی این علم نگذاشته بود. این بخش از نظر ترتیب، بعد از بخش طبیعیات قرار گرفت و چون نام مخصوص نداشت به «متافیزیک» یعنی بعد از فیزیک معروف شد و سپس کلمه متافیزیک به وسیله مترجمین عربی به «مابعدالطبیعه» ترجمه شد) که در اروپای آن زمان در حال جلوه‌گری بود (۱۴). پراگماتیسم نظریه‌ای است که در پاسخ این پرسش که معیار درست بودن یک گزاره چیست؟ می‌گوید سودمندی و به کار آمدن، یعنی یک اندیشه زمانی درست است و می‌تواند مشکلی را بکشد که برای بیمار سودمند و مفید باشد (۱۵). پراگماتیست‌ها اعتقاد دارند حتی بسیاری از گزاره‌هایی که به نظر می‌آید کاربرد عملی ندارند و از واقعیت تجربی به دورند نیز سرانجام، به طور مستقیم یا غیر مستقیم به تجربه و عمل مربوط می‌شوند (۱۶). پراگماتیسم، روشی است برای حل یا ارزشیابی مسائل عقلی و تصمیمات بالینی سخت و نیز نظریه‌ای است در باب انواع شناخت‌هایی که پرستاران مستعد تحصیل و اکتساب آن‌ها در دانشگاه هستند (۱۷). برخی از خصوصیات و دیدگاه‌های راهگشای پراگماتیسم برای مراقبت هرچه بهتر پرستاران از بیماران بستری بشرح ذیل می‌باشد. ۱- پراگماتیسم‌ها عینیت‌گرا هستند و از نگاه آنها، هستی‌شناسی از نوع ذهنی (Objective) است. بدین معنی که پرستاران می‌بایست بر اساس واقعیت‌ها از بیماران مراقبت کنند نه فقط بر اساس دیدگاه شخصی خود. ۲- برای رسیدن به واقعیت، نیاز به تحریک، برانگیختگی و راهنمایی می‌باشد که در این خصوص لازمه آموزش مفاهیم دردانشگاه و دوره‌های ضمن خدمت، بیش از پیش احساس می‌شود. ۳- انسان موجود اجتماعی است و می‌بایست در انجام مراقبت، کلیه حالات روحی، روانی، ویژگی‌های شخصیتی و فرهنگی بیمار لحاظ شود. ۴- دراین مکتب، رسیدن به نهایت توانایی‌های انسان مورد نظر است و پرستاران بعنوان گروهی بزرگ از نظام سلامت که وظیفه مراقبت از بیماران را دارند، می‌بایست تمام تلاش خود را برای توانمند شدن و تقویت عملکرد بالینی خود بکار ببرند. در این راستا یکی از راه‌های رسیدن به این مهم، شرکت مرتب در کارگاه‌ها و دوره‌های مرتبط با موضوع انسان‌گرایی می‌باشد. ۵- برای هرکسی به تناسب توانایی‌هایش، فرصت استفاده و سعی و تلاش به منظور تکامل و رسیدن به هدف باید فراهم گردد که این مهم از وظایف

نتایج مطالعات (جدول شماره یک)، ارتباط نامناسب، پر تعداد ترین موضوع مورد شکایت از گروه پرستاری در مراجع قانونی بوده که از علل مهم این شکایات، ارتباط نامناسب کارکنان، توضیح ناکافی و اطلاعات ناقص یا نامتناقض می باشد که می توان با آموزش اصول فلسفی بصورت کارگاه و اهداء پمفلت و جزوات آموزشی این مشکل را حل نمود (۲۲). رشته پرستاری در اصل به عنوان یک رشته عملی یا پراگماتیک بیان شده و شباهت های زیادی بین آن و مکتب پراگماتیسم وجود دارد. پژوهشگران حوزه پرستاری اغلب به طور جزئی و سطحی به فلسفه پراگماتیسم و نئوپراگماتیسم اشاره کرده اند، اما تعداد کمی از آنها بحث عمیقی در مورد کاربردی بودن آن در پرستاری انجام داده اند و اکثریت پرستاران هم پراگماتیسم را نمی شناسند و اطلاعات کاملی از این مکتب ندارند (۲۳). بر اساس نتایج مطالعات، نگاه فلسفی بر عملکرد روزانه یک پرستار در برخورد منطقی با بیماران تأثیر گذار می باشد. این چشم انداز شامل پارادایم ها و نظریه هایی است که ارزش های پرستار را بیان میکند و بر عملکرد پرستاری تأثیر قابل توجهی دارد. پراگماتیسم و نئوپراگماتیسم نیز یکی از ملاحظات مهم فلسفی می باشند و در مورد بهترین رویکرد در عملکرد پرستاری بحث می کنند (۲۴). مکتب پراگماتیسم طرفدار مدارا، احترام به نظرات دیگران و همکاری است و این مکتب به عنوان رویکرد منعکس کننده ارزیابی زیرکانه، گزینه ها و انتخاب مسیر عملی که به بهترین نحو به بیمار خدمت می کند، در نظر گرفته می شود و پراگماتیسم بطور واضح برای عملکرد پرستاری سودمند است (۲۵). یکی از مشکلات بر سر راه پراگماتیسم عدم بررسی عوامل و تأثیرات زمینه ای به طور گسترده بود و پراگماتیست های اولیه استدلال می کردند که رفتار عملگرایانه از نیاز انسان به حل سریع مشکلات، با استفاده از درک محدود او از موقعیت، برای بقا و شکوفایی ناشی می شود. به همین دلیل، هیچ فلسفه ای برای هدایت چنین رفتاری لازم نبود، اما امروزه، فلسفه نئوپراگماتیسم غالباً در مورد مسائل مربوط به معضلات اخلاقی در بیشتر حوزه های عملکردی مورد مشورت قرار می گیرد، در صورتیکه فلسفه پراگماتیسم در چنین بحث هایی دیده نشده بود و از این رو، منتقدان این مکتب معتقدند که با عدم نگاه پراگماتیسمی نیازهای مراقبتی منحصر به فرد بیمار در نظر گرفته نشده و کیفیت مراقبت ارائه شده توسط پرستار کاهش می یابد (۲۶).

مدیران پرستاری در مواجهه با پرسنل خود می باشد (۱۸). در کل پرستاران پیرو مکتب پراگماتیسم، افرادی تجربه گرا بوده و بر عقل انسان در راستای حل مسائل تأکید دارند. آنها به جهان به عنوان یگانگی و وحدت مطلق نمی نگرند. به همین دلیل با استفاده از روش های ترکیبی و با ملاحظه رویکردهای موجود به جمع آوری و تحلیل اطلاعات می پردازند تا اینکه صرفاً مقید به یک رویکرد باشند. پرستار می تواند بر حسب موقعیت، هم از روش های کیفی و هم از روش های کمی و یا ترکیبی از آن دو استفاده کند. به همین لحاظ می بایست در دوران دانشجویی به خصوص مقطع کارشناسی، این مباحث آموزش عمیق داده شود (۱۹). بیش تر تفاوت پراگماتیست ها با غیر پراگماتیست ها در معنای واژه حقیقت است. پراگماتیست ها وقتی از حقیقت سخن می گویند منظورشان منحصرأ چیزی است راجع به تصورات، یعنی کارکنندگی آنها در حالی که ضد پراگماتیست ها وقتی از حقیقت سخن می گویند خود اشیاء منظورشان است. این درحالی است که پراگماتیسم جدید نیز رنسانسی در حوزه فلسفه آمریکایی شمرده می شود که البته در هر دو پراگماتیسم، زندگی انسانی اساساً عمل است و از این رو هر چیزی حتی نظریه، به عمل تعلق دارد. همچنین، در هر دو رویکرد طبیعت گرایانه غالب است (۹). مطالعات مختلف بیانگر عدم شناخت پرستاران نسبت به اصول، مفاهیم و راهکارهای تأثیرگذار فلسفه پراگماتیسم و نئوپراگماتیسم در ارتباط با بیماران بستری در بیمارستان می باشد که به همین علت مشکلات فراوانی را به وجود آورده است (۲۰). هدف از این مطالعه بررسی نقش مثبت پراگماتیسم و نئوپراگماتیسم بر نوع رفتار و بهبود عملکرد روزانه پرستاران در مراقبت بالینی از بیماران می باشد.

روش کار:

مطالعه حاضر یک مطالعه از نوع مروری روایتی غیر نظام مند (Non-systematic/Narrative) می باشد که برای انجام آن با استفاده از کلیدواژه های Philosophy, Young Nurses, Pragmatism, New Pragmatism, Clinical Practice: با جستجوی اینترنتی در بانک های اطلاعاتی ISI, Scopus, PubMed و موتور جستجوی Google Scholar از سال ۲۰۰۵ لغایت ۲۰۲۵ انجام شد و در مجموع ۵۳ مقاله استخراج گردید و در ادامه، عناوین یافت شده از نظر ارتباط موضوعی بررسی و در نهایت مقاله حاضر با ۸ مقاله نگارش گردید.

یافته ها:

جهت نگارش مقاله حاضر، تعداد ۵۳ مقاله به دست آمد و با در نظر گرفتن معیارهای ورود، مقالات تکراری حذف و از ۸ مقاله استفاده شد. بر اساس نتایج مطالعات متعدد، تعداد کمی از پرستاران از فلسفه پراگماتیسم به عنوان مبنای عمل در ارتباطات خود با بیماران استفاده می کنند که این مهم می تواند یکی از علل تشکیل پرونده های شکایت از آنها باشد (۲۱). بر اساس

جدول یک: خلاصه مقالات برگزیده				
ردیف	عنوان	نویسنده، سال	نوع مطالعه	یافته های کلیدی
۱	انسان گرایی و نقش آن در توسعه حرفه پرستاری	عباس حیدری و همکاران ۱۴۰۳	مرور روایتی غیر نظام مند	برای دستیابی به مراقبت پرستاری با حداکثر کیفیت و استاندارد رویکرد پرستاری انسان گرایانه می تواند راهنمایی مناسبی باشد. و به نظر می رسد پرستاری انسان گرایانه یکی از نیازهای اصلی علم پرستاری امروز است (۲).
۲	پراگماتیسم در فلسفه تعلیم و تربیت: نگرش معاصر	رنا پاتریک فرانسیس ۲۰۲۰	کیفی (منابع ثانویه)	آنچه مهم است این است که پراگماتیسم بر عملکرد پرستاران آمریکا و کشورهای مختلف تأثیر گذاشته است (۱۰).
۳	حرفه پرستاری: یک دیسیپلین عملگرا	ملیحه داوودی و همکاران ۱۳۹۹	مرور روایتی غیر نظام مند	یافته ها نشان داد پرستاری به عنوان حرفه ای بالینی یا عمل گرایانه توصیف می شود، زیرا عملگرایی با تأثیر بر روند تولید و توسعه دانش، بکارگیری آن در عمل، آموزش پاسخگو، پژوهش های کاربردی و مراقبت های مؤثر حداکثری توانسته است پرستاری را به حرفه ای عمل گرایانه تبدیل نماید (۱۱).
۴	معرفت شناسی اثبات گرایی در آموزش دانشجویان پرستاری	فرزانه محمدنژاد ۱۴۰۲	مرور روایتی	توجه به استفاده متعدد از این مکتب فلسفی، در بررسی و ارزیابی بعد فیزیولوژیک در بیماران، اگر چه به نظر می رسد که دانشجویان پرستاری، در دوره کارشناسی و کارشناسی ارشد، باید با مبانی این مکتب فلسفی آشنا شوند؛ اما از طرفی آشنایی آنها با دیگر مکاتب فلسفی، جهت ارزیابی مدیریت جنبه های غیر فیزیولوژیک بیماران، ضروری می باشد (۱۸).
۵	مکتب پراگماتیسم در پرستاری	موسوی و همکاران ۱۴۰۱	مرور روایتی	مدت طولانی است که پراگماتیسم با تار و پود پرستاری در هم تنیده شده است به طوری که برخی مبانی فلسفی پرستاری را بر اساس آموزه های این مکتب تفسیر می کنند (۲۱).
۶	مشکلات پرستاران به دنبال درگیری با مددجویان و شکایت آنها به مراجع قضایی	قدوسی و همکاران ۱۳۹۲	کیفی (پدیدارشناسی)	تجربه درگیری با شکایت مددجویان به مراجع قانونی، تجربه ای دردناک و ناتوان کننده برای پرستاران است که بر روی کار بالینی آنها اثر منفی می گذارد. به همین دلیل توصیه می شود که پیشگیری از وقوع آنها به دانشجویان پرستاری و پرستاران بالینی آموزش داده شود (۲۲).
۷	تلاقی پراگماتیسم و پست مدرنیسم در فلسفه ریچارد رورتی	اصغری ۱۳۸۷	مروری	تفکر رورتی آمیزه ای از اندیشه های متفکران مذکور است که به طرز جالب تحت لوای نئوپراگماتیسم بیان شده است و در بهبود عملکرد پرستاران مفید است (۲۷).
۸	پراگماتیسم ، نئوپراگماتیسم و نظریه اجتماعی فرهنگی	اولوف ساندین و همکاران ۲۰۰۵	مطالعه کیفی تحلیل مفهوم	نئوپراگماتیسم به عنوان یک امر معرفت شناختی ، بین فعالیت های علمی و حرفه ای ارتباط مناسبی برقرار می کند (۲۸).

نتیجه گیری

حرفه پرستاری یکی از مشاغل آسیب پذیر حوزه بهداشت و درمان است و پرستاران در معرض انواع شکایت از جانب مددجویان در مراجع قانونی قرار دارند (۸). هرچند که این شکایت می تواند بازخوردی از عملکرد پرستاران به آن ها بدهد و حوزه های عملکرد ضعیف را مشخص کند و فرصتی برای طراحی راهبردهایی جهت ارتقای کیفیت مراقبت ایجاد کند و ارزشمندی درباره تجربه بیمار در سیستم مراقبت بهداشتی فراهم آورد و چیزی فراتر از نارضایتی از سیستم خدمات سلامت را منعکس کند اما تأثیرات بسیار بدی در روح و روان پرستاران می گذارد و کیفیت کار آنها را پایین می آورد (۴). امروزه عدم عملکرد مناسب در پاسخ به نیازهای بیماران به جهت عدم شناخت صحیح نیازهای فرهنگی، اجتماعی و شخصیتی یکی از مهمترین مشکلات حوزه پرستاری می باشد که منجر به طرح شکایت های متعدد در محاکم مختلف گردیده است (۳). یکی از مشکلات به ویژه در پرستاران جوان، رفتارهای توهین آمیز همراه با تهدید آشکار و نهان تا رفتارهای منفعل نظیر غفلت و بی توجهی عمدی و هدفمند نسبت به بیماران می باشد (۷). یکی از علل عملکرد نامطلوب پرستاران به خصوص پرستاران نسل جوان، عدم شناخت صحیح از نیازهای بیماران و همچنین آگاهی پایین در مورد رویکردها و مبانی فلسفی از جمله مکتب پراگماتیسم و نئوپراگماتیسم در حوزه پرستاری می باشد که عامل آن عدم تدریس و آموزش این مباحث در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد می باشد. در صورتی که بیشترین افرادی که مستقیماً با بیمار در تماس هستند، فارغ التحصیلان همین دو مقطع می باشند (۱). پس از جنگ جهانی دوم و تغییراتی که در جهان ایجاد شد پراگماتیسم دچار مشکلاتی شد که نتیجه آن ظهور نئوپراگماتیسم هایی مانند ریچارد رورتی، فیلسوف و پراگماتیست امریکایی است که به باور بسیاری، یکی از فیلسوف های مطرح عصر کنونی است. او خود را فیلسوفی نئوپراگماتیست می خواند، ولی از برجسب پست مدرن پرهیز می کند و آن را در کل بی معنا می داند. از دید رورتی هر فلسفه ای که به دنبال یافتن معرفتی نهایی، استعلایی و بنیانی است باید کنار برود. به نظر وی فلسفه با این ادعا که می تواند به چپستی چیزها، چنان که هستند، دست یابد فقط خود را مسخره کرده و هرگز تاکنون نتوانسته است باورهای ما را بر پایه اصطلاح تطابق با امواقع بنا نهد؛ زیرا نه داده ای در کار است و نه امر واقعی، آنچه هست زبان است و بس و هیچ کس را یارای آن نیست که از زبان فراتر رود و به درکی از پدیده ها، چنان که هستند، برسد (۲۰). به دین ترتیب حقیقت ساخته انسان است؛ زیرا انسان خالق واژه ها می باشد و هیچ آگاهی پیشا زبانی وجود ندارد؛ پس هر چه هست در متن تاریخ و زبان معنا و حقیقت می یابد؛ دریافتی که برای ما با توجه به زمان و مکان مطلوب است. با توجه به نتایج به دست آمده از مقالات و مطالعات، به این نتیجه رسیدیم که رشته پرستاری در اصل به عنوان یک رشته

عملی یا پراگماتیک است و شباهت های زیادی بین این رشته و مکتب پراگماتیسم وجود دارد. لذا با توجه به سوابق فراوانی که همکاران پرستار در درگیری یا شکایت از سوی مددجویان یا همراهان آنها در مراجع قانونی داشته اند که غالباً هم تجربه های دردناک و ناتوان کننده برای پرستاران بوده و بر روی کار بالینی آنها اثر منفی می گذارد. توصیه می شود، برای پیشگیری از این گونه مشکلات کاری، عوامل زمینه ساز این مشکلات و راه های پیشگیری از وقوع آنها به دانشجویان پرستاری و پرستاران بالینی آموزش داده شود. لذا بر اساس نتایج همین مطالعات، یکی از بهترین روش های موجود که می تواند نقش غیر قابل انکاری در بهبود شرایط داشته باشد را می توان، آموزش و تدریس مفاهیم مکتب پراگماتیسم و نئوپراگماتیسم در دانشگاه ها به خصوص در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد و همچنین تشکیل دوره ها و کارگاه های ضمن خدمت برای پرستاران فارغ التحصیل شده دانست. لذا پیشنهاد می گردد آموزش این مفاهیم به گروه پرستاری، مورد توجه مسئولین و مدیران آموزشی قرار گیرد.

تشکر و قدردانی: از کلیه همکاران مشارکت کننده در این پژوهش کمال تشکر و قدردانی را دارم.

References

1. Rajabpoor M, Heidari A. Pragmatism as a Philosophy of the Science: Correct or Flawed? Letter to the editor. Navid No. 2023 Aug 23;26(86):1-5.
2. Heidari A, Mohammadpourhodki R. Humanism and its role in nursing professional development. Navid No. 2024 Jun 21;27(89):66-73..
3. Saeedeh M, Zeinab P, Mahmoud B. Survey Of Complaints And Factors Affecting Them In Firoozgar Hospital. Payavard Salamat. 2014 Jan 1;8(1).
4. Majidipour P, Heydarian A, Soroush A, Majidipour P, Asadi P. Type and causes of complaints registered by nurses in Imam Reza center in Kermanshah in 2016-2020..
5. Golparvar M, Khatonabadi G. Structural Model of the Relationship between Bullying in Hospital Environments and Negative effect and Psychosomatic Complaints among female Nurses. IJPN 2017; 4 (5) :52-59.
6. Rivaz M, Ebadi A, Momennasab M. The role of Magnet hospitals in making the nursing practice environment attractive . Journal of Hayat 2018; 23 (4) :290-294
7. Mirzaaghaeei F. Complaints recorded at three hospitals affiliated to Tehran university of medical sciences and factors affecting it.
8. Ghodousi A, Mohammadi E, Ziaeirad M. Nurses experiences of the problems caused by patient's litigation to law authorities. Iranian Journal of Forensic Medicine. 2013 Sep 10;19(2):307-12..
9. Golchin S. Human Rights, Pragmatism and the Limits of Moral Theory: A Review of Human Rights as Politics and Idolatry. Fares Law Research. 2025 Feb 19;7(22):449-66.
10. Francis TP. Pragmatism in philosophy of education: A contemporary outlook. Tropical Journal of Arts and Humanities. 2020;2(1):64-72.
11. Davoudi M, Heydari A. Nursing profession: a pragmatic discipline. 2020.82-95
12. Dolan S, Nowell L, McCaffrey G. Pragmatism as a philosophical foundation to integrate education, practice, research and policy across the nursing profession. Journal of advanced nursing. 2022 Oct;78(10):e118-29.
13. Baliton JJ. Philosophical analysis of pragmatic nursing inquiry. International Journal for Multidisciplinary Research. 2023;5:1-2..
14. Dolan S, Nowell L, McCaffrey G. Pragmatism as a philosophical foundation to integrate education, practice, research and policy across the nursing profession. Journal of advanced nursing. 2022;78(10):e118-e29.
15. da Silva ALNV, da Silva Candido MCF, Duarte SJH, Dos Santos RM. Complaints filed against nursing professionals: Mapping a Brazilian reality. Nursing ethics. 2016;23(8):889-901.
16. Cronquist R. Management of complaints against nurses: Review, investigation, action, resolution. Journal of Nursing Regulation. 2013;4(1):25-33.
17. Beardwood B, Walters V, Eyles J, French S. Complaints against nurses: a reflection of the new managerialism' and consumerism in health care? Social Science & Medicine. 1999;48(3):363-74.
18. Mohamadnejad F, Jahani S, Molavynejad S, Imani A. Positivism Epistemology Critique in Nursing Students Education. Education and Ethics In Nursing ISSN: 2322-5300. 2022 Sep 23;11(3-4):103-10.
19. Meimand MM, Aidi M, Shiri A, Darabifar H. Effect of organization indifference dimensions on the organizational commitment of gas company employees in Ilam Province. Procedia-Social and Behavioral Sciences. 2012 Oct 24;62:666-7..
20. McCready JS. Jamesian pragmatism: a framework for working towards unified diversity in nursing knowledge development. Nursing Philosophy. 2010;11(3):191-203.
21. Emami S, Mousavi, Shirvani SK Pragmatism School in Nursing. Journal of Nursing Development in Health (Aligoodarz School of Nursing).

2022 Dec 10;13(3):60-7..

22.Ghodousi A, Mohammadi E, Ziaeirad M. Nurses experiences of the problems caused by patient's litigation to law authorities. Iranian Journal of Forensic Medicine. 2013 Sep 10;19(2):307-12.

23.Cohen L, Gelbrich J. Philosophical perspectives in education. Retrieved March. 1999;17:2011.

24.Fowler M. Nursing Ethics in the United Kingdom, 1888 to the 1960s (with a Nod to Canada). Nursing Ethics, 1880s to the Present: Routledge. p. 202-44.

25.Hawkins JE, Chiu P, Mumba MN, Gray SE, Hawkins RJ. Nurses' Perceptions of the Role of Nursing Organizations in Promoting Engagement with the Sustainable Development Goals: A Global Study. AJN The American Journal of Nursing. 2025;125(2):22-9.

26.Bi H. Pragmatism and methodology: doing research that matters with mixed methods: by Alex Gillespie, Vlad Glăveanu and Constance de Saint Laurent, Cambridge, Cambridge University Press, 2024, 252 pp., \$29.99 (Paperback), ISBN 9781009013789. Taylor & Francis; 2025.

27.Asghari M. pragmatism and postmodernism in Rorty. University of Tabriz 2018,25

28.Pragmatism-neo-pragmatism-and-sociocultural-theory-Communicative-particip,Journal of DocumentationVol. 61 No. 1, 2005pp. 23-43